

Analiza diagnoz potrzeb 100 małych, lokalnych NGO o profilu patriotycznym i historycznym – opracowana bezpośrednio na podstawie wyników ankiet.

1) Profil badanych organizacji i ich potencjał

Skala i zasoby finansowe

- 95% organizacji ma budżet roczny do 100 tys. zł (95/100).
- 3% mieści się w przedziale 100–500 tys. zł (3/100), a 2% ma budżet powyżej 500 tys. zł (2/100).

Wniosek: to środowisko jest w ogromnej większości mikro-ngo, zależnych od krótkich cykli dotacyjnych i pracy społecznej.

Infrastruktura organizacyjna

- Tylko 34% posiada biuro/siedzibę do prowadzenia działalności (34/100).
- 67% ma podstawowy sprzęt biurowy (komputer/drukarka itd.).

Wniosek: nawet jeśli organizacje działają aktywnie, często robią to w domu, użyczanych salach, pracują na prywatnym sprzęcie, co utrudnia profesjonalizację i ciągłość działań.

Zespół organizacji

- 97% ma do 50 członków (2% do 100, 1% powyżej 100).
- Wolontariat jest realnym zasobem: w 67% ngo działa 20–40 wolontariuszy, w 30% – 10–20, a w 3% – powyżej 40.
- Zatrudnienie praktycznie nie występuje: poza 2 ngo nikt nie zatrudnia pracowników.

Wniosek: mamy środowisko silne wolontariacko, ale bardzo ograniczone kadrowo w zakresie stałej administracji, księgowości, fundraisingu i komunikacji.

Aktywność projektowa i zasięg działań

- 98% realizuje do 10 projektów rocznie (2% powyżej 10).
- 100% projektów ma zasięg regionalny; 15% działa ogólnopolsko, a 8% międzynarodowo.

Wniosek: dominują działania lokalne i regionalne, co sprzyja zakorzenieniu społecznemu, ale utrudnia skalowanie i dywersyfikację finansowania.

Współpraca w środowisku lokalnym

- 100% deklaruje współpracę z: szkołami, ngo, samorządem, instytucjami państwowymi i innymi podmiotami.

Wniosek: istnieje kapitał relacyjny i „otwarte drzwi” do partnerstw – problemem jest raczej jakość/uwarunkowania współpracy (patrz niżej), nie sam fakt kontaktów.

2) Kluczowe problemy – co realnie blokuje rozwój

Z ankiety wyłaniają się trzy dominujące bariery:

1. Stabilne finansowanie – wskazane przez 98% ngo.

To problem nr 1 i jednocześnie „wąskie gardło” dla wszystkich innych obszarów (sprzęt, siedziba, promocja, kadry).

2. Brak siedziby/biura – 60% ngo.

Ponieważ biuro ma tylko 34% organizacji, brak infrastruktury jest zjawiskiem strukturalnym (część NGO może działać „bez biura” świadomie, ale dla większości jest to ograniczenie rozwoju).

3. Lepsza współpraca z instytucjami publicznymi i lokalnymi / zrozumienie pracy społeczników przez urzędników – 35% ngo.

To sygnał potrzeby standaryzacji współpracy, jasnych zasad, wzorów dokumentów, a także działań współpracy pomiędzy ngo a administracją.

Ważna obserwacja diagnostyczna: 100% organizacji ocenia swoją kondycję finansową jako dobrą i 0% deklaruje problemy finansowe, a jednocześnie 98% wskazuje stabilne finansowanie jako główny problem. Środowisko nie komunikuje kryzysu, tylko brak przewidywalności i zależności od dotacji, sezonowość wpływów, brak stałych źródeł. To typowy obraz mikro-ngo: radzimy sobie, ale bez bezpieczeństwa rozwojowego.

3) Kluczowe potrzeby – czego organizacje oczekują od projektu

1. Wiedza o stabilnym finansowaniu – 98% ngo.

To potrzeba kompetencyjna: fundraising, dywersyfikacja przychodów, planowanie finansowe, budowanie portfela konkursów, darczyńcy indywidualni i firmowi, mechanizmy stałego wsparcia.

2. Nowoczesne techniki promocji działań – 89% ngo.

To potrzeba kompetencyjno-narzędziowa: komunikacja w social media, storytelling historyczny/patriotyczny, kampanie, video, grafiki, plan publikacji, mierzenie zasięgów, standardy wizerunkowe.

3. Integracja środowisk o podobnym profilu i wzajemne wsparcie – 45% ngo.

To potrzeba sieciująca: wymiana doświadczeń, mentoring, współtworzenie projektów partnerskich, wspólne występowanie o środki i wspólny głos w dialogu z instytucjami.

4) Wnioski

Na podstawie danych ankietowych sensowny projekt dla tego środowiska powinien mieć trzy równoległe ścieżki wsparcia, gdzie każda bezpośrednio odpowiada na potrzeby wskazane w badaniu:

A) Stabilizacja finansowa - przejście od „pozyskiwania okazjonalnego” do systemu finansowania mieszanego. Przykładowe elementy wsparcia:

- warsztaty: plan dywersyfikacji (dotacje + darowizny + 1,5% + partnerstwa lokalne + sponsoring + składki),
- doradztwo projektowe, harmonogram naborów,

B) Profesjonalizacja komunikacji i promocji - zwiększenie widoczności działań i zdolności do mobilizowania darczyńców/uczestników. Elementy wsparcia:

- szkolenia i konsultacje: formaty tworzenia multimediiów (rolki/wideo/relacje), proste narzędzia graficzne, fotografia wydarzeń,
- schematy postów, opisów wydarzeń, not prasowych, patronatów,
- minimum standardów identyfikacji i spójności, tak żeby organizacje były rozpoznawalne lokalnie.

C) Integracja, współpraca i reprezentacja środowiska - zbudowanie mechanizmów współpracy międzyśrodowiskowej oraz poprawa jakości relacji ngo-administracja. Elementy wsparcia:

- spotkania sieciujące, grupy robocze tematyczne (historia lokalna, edukacja, opieka nad miejscami pamięci),
- mentoring „ngo-dla-ngo” (transfer praktyk),
- wypracowanie standardów współpracy z samorządami (wzory porozumień, checklisty, minimalne warunki partnerstwa).

Badania i analizę przeprowadzono w ramach projektu „Ponad podziałami – Wzmocnienie Federacji Patriotycznej” umowa nr 5/PROO/1a/2023”, realizowanego przez Federację Patriotyczną ze środków NIW-CRSO w ramach Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030 PROO

Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności –
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich
na lata 2018–2030 PROO

